

NGUYỄN LÂN TRUNG, Thành phần khởi ngữ trong cấu trúc câu tiếng Việt đối chiếu chuyển dịch sang tiếng Pháp, 2008.

Cú pháp tiếng Việt là một phần rất quan trọng của Việt ngữ học. Đây là một vấn đề thú vị nhưng cũng hết sức phức tạp, trong đó nghiên cứu về thành phần câu tiếng Việt chiếm một vị trí trọng yếu.

Có thể do đặc điểm của mình, việc tách bạch các thành phần câu trong tiếng Việt có những khó khăn nhất định. Khi đã xác định được mô hình các thành phần câu trong tiếng Việt, một công việc cũng không kém phần thú vị và gây nhiều tranh cãi, đó là xác định bản chất và hoạt động của các thành phần đó trong câu. Có thành phần câu được nhìn nhận như những “phổ quát” trong các ngôn ngữ trên thế giới, có thành phần câu được coi như những đặc trưng của ngôn ngữ nào đó, và có thành phần câu thoát nhìn thì có mặt trong nhiều ngôn ngữ, nhưng khi đi sâu vào nghiên cứu, chúng ta sẽ thấy có những đặc điểm rất riêng, rất đặc thù cho một ngôn ngữ. Thành phần “khởi ngữ” trong tiếng Việt thuộc vào loại thành phần câu có những đặc trưng như vậy.

Để góp phần cùng các nhà Việt ngữ học làm sáng tỏ bản chất của cấu trúc câu trong tiếng Việt, các thành phần câu và đặc biệt là thành phần khởi ngữ trong cấu trúc câu tiếng Việt, trong cuốn sách nhỏ này, chúng tôi đặt mục tiêu đi sâu phân tích thành phần khởi ngữ trên nền tảng một khung cấu trúc tường minh. Thành phần khởi ngữ sẽ được xem xét trong hệ thống, với mối quan hệ với các thành phần khác trong câu, và sau này sẽ được nghiên cứu từ góc độ ngữ pháp chức năng, có nghĩa là hoạt động của nó trong lời nói. Những kết quả thu được sẽ làm tiền đề cho những đề xuất giải pháp chuyển dịch bộ phận khởi ngữ trong tiếng Việt sang một ngoại ngữ khác, cụ thể ở đây là tiếng Pháp.

Nguyễn Lê Trung. Topical sentence-initial component in Vietnamese in contrast with their French translation, 2008.

Vietnamese syntax is an essential part of Vietnamese linguistics. This is an interesting yet highly complicated topic, particularly regarding the different components of Vietnamese sentences.

Possibly due to Vietnamese peculiar characteristics, there exist certain difficulties in dissecting various components of Vietnamese sentence. Even when sentence patterns have been identified, the next arguable yet thrilling task is to establish the nature and functional operation of the components in the sentence. Some components can be regarded as “universal” across languages in the world while others are language-specific. Still, others may seem popular in many languages but may reflect certain features which are unique to a language. Topical sentence-initial component in Vietnamese are one such component.

To help clarify the nature of sentence structure in Vietnamese, its components, especially topical sentence-initial component, this booklet aims at a profound analysis of this component on the basis of an explicit structural framework. Topical sentence-initial component is considered systematically in relation with other sentence components, and subsequently analyzed from functional grammar perspective, i.e. its functioning in speech. The results will provide grounds for its suggested translation into other foreign languages, particularly French.